

שיעורי שביעית – פירות שביעית למשרה ולכביסה

א. הקדמה: דין ביעור פירות שביעית

1. מקור הדין

התורה ציוותה בשנת השמיטה על מצות הפקרת או השמדת פירות שביעית, בזמן שהם כלו מן השדה. מותר לאכול פירות שביעית רק בזמן שהם מצויים עדיין בשדה, אבל בזמן שכלה מין מסוים מן השדה - חייבים לבער מה שנמצא מאותו המין בבית. זאת על סמך מה שנאמר: "ולבהמתך ולחיה אשר בארצך, תהיה כל תבואתה לאכול"², ודרשו חז"ל: כל זמן שחיה אוכלת בשדה - בהמה אוכלת בבית, כלה לחיה שבשדה - כלה לבהמתך שבבית³.

אם כן, התורה התירה ליהנות מפירות השביעית רק לזמן מוגדר, כל עוד שהפירות מצויים בשדה, אולם בעת שהם כלים מן השדה, חלה עליהם חובת ביעור.

2. מהות הביעור

נחלקו רבותינו הראשונים באופן ביעור פירות השביעית. מצינו בראשונים שלוש שיטות בדבר:

3. שיטה ראשונה: הרמב"ם

לדעת הרמב"ם, כשמגיע זמן הביעור, בעל פירות השביעית, מחלק מן הפירות שבידו, מזון ג' סעודות לכל אחד ואחד המבקש, ואת הנותר הוא מאבד מן העולם.

וזו לשונו:

"היו לו פירות מרובין, מחלקן מזון שלש סעודות לכל אחד ואחד, ואסור לאכול אחר הביעור בין לעניים בין לעשירים, ואם לא מצא

² ויקרא כה, ז

³ ספרא בהר פרשה א